

UDKAST

Forslag

til

Lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse og lov om vandforsyning m.v.
(Beredskab i vandsektoren)

§ 1

I lov om miljøbeskyttelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 1093 af 11. oktober 2024, som ændret senest ved § 1 i lov nr. 742 af 20. juni 2025, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 32 c indsættes i *kapitel 4*:

»§ 32 d. Miljøministeren kan fastsætte regler om beredskabsplanlægning og sikkerhedsforanstaltninger for spildevandsforsyningsselskaber, som er omfattet af § 2, stk. 1, i vandsektorloven, herunder regler om, at spildevandsforsyningsselskaber skal indsende oplysninger herom til tilsynsmyndigheden.«

2. I § 79 b, *stk. 1*, indsættes efter nr. 4 som nyt nummer:

»5) indsendelse af oplysninger om beredskabsplanlægning og sikkerhedsforanstaltninger efter regler udstedt i medfør af § 32 d.«

Nr. 5-20 bliver herefter nr. 6-21.

3. I § 79 b, *stk. 1, nr. 19*, der bliver nr. 20, ændres »nr. 6 og 12« til: »nr. 7 og 13«.

4. I § 79 b, *stk. 1, nr. 20*, der bliver nr. 21, ændres »nr. 1-19« til: »nr. 1-21«.

5. I § 110, *stk. 3, 1. pkt.*, indsættes efter »§ 32 a, stk. 2 og 3,«: »§ 32 d,«.

§ 2

I lov om vandforsyning m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 1149 af 28. oktober 2024, som ændret ved § 2 i lov nr. 668 af 11. juni 2024, § 38 i lov nr. 468 af 14. maj 2025, § 4 i lov nr. 560 af 27. maj 2025, § 18 i lov nr. 700 af 20. juni 2025 og § 2 i lov nr. 742 af 20. juni 2025, foretages følgende ændring:

1. I § 56 indsættes som *nr. 4*:

UDKAST

»4) almene vandforsyningers beredskabsplanlægning og sikkerhedsforanstaltninger.«

§ 3

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2026.

Stk. 2. Regler udstedt i medfør af § 79 b, stk. 1, nr. 4-19, forbliver i kraft, indtil de ophæves eller afløses af regler, udstedt i medfør af § 79 b, stk. 1, nr. 5-20.

UDKAST

UDKAST

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse	
1.	Indledning
2.	Baggrund
2.1.	NIS 2-direktivet
2.2.	CER-direktivet
3.	Beredskabsplanlægning og sikkerhedsforanstaltninger i drikkevands- og spildevandssektorerne
3.1.	Gældende ret
3.1.1.	NIS 2-loven
3.1.2.	CER-loven
3.1.3.	Vandsektorens enheder omfattet af NIS 2- og CER-lovene
3.2.	Miljø- og Ligestillingsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
4.	Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige
5.	Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
6.	Administrative konsekvenser for borgerne
7.	Klimamæssige konsekvenser
8.	Miljø- og naturmæssige konsekvenser
9.	Forholdet til EU-retten
10.	Hørte myndigheder og organisationer m.v.

11.	Sammenfattende skema
-----	----------------------

1. Indledning

Danmark står i dag over for det mest alvorlige og komplekse risiko- og trusselsbillede siden anden verdenskrig, som stiller nye og skærpede krav til beredskabsplanlægningen og modstandsdygtigheden i samfundsvigtige sektorer. Der gælder også på cyberområdet, hvor truslen fra cyberspionage er blandt de mest alvorlige trusler, vores samfund står over for.

Drikkevands- og spildevandssektorerne anses for samfundsvigtige sektorer, hvori der leveres væsentlige tjenester, der er afgørende for opretholdelsen af vitale samfundsmæssige funktioner, herunder bl.a. folkesundheden, ligesom navnlig spildevandssektoren er afgørende for bortledning af spildevand fra ejendomme med henblik på rensning inden udledning til miljøet. Den samlede vandsektor, som bl.a. omfatter drikkevands- og spildevandssektorerne, er kritisk, både for de enkelte danske hjem, men også for virksomheder og myndigheder i andre samfundsvigtige sektorer, hvor vandsektoren er afgørende for driften. Selv en kortvarig afbrydelse af vandforsyningen kan medføre store sundhedsmæssige og økonomiske konsekvenser.

Truslerne mod almene vandforsyninger og spildevandsforsyningsselskaber kan omfatte såvel naturskabte som menneskeskabte hændelser. Det er derfor af afgørende betydning, at almene vandforsyninger og spildevandsforsyningsselskaber arbejder struktureret med beredskabsplanlægning og sikkerhedsforanstaltninger. Dette omfatter især evnen til at forebygge, beskytte mod, reagere på, modstå, afbøde, absorbere, tilpasse sig til og komme på fode igen efter ulykker, katastrofer, hybride trusler og andre ekstraordinære hændelser samt kunne reetablere driften af samfundsvigtige funktioner.

Udviklingen i trusselsbilledet understreger, at vores samfund er sårbart over for såvel menneskeskabte kriser som naturkatastrofer mv. Denne sårbarhed øges yderligere af den voksende indbyrdes afhængighed mellem samfundets forskellige sektorer.

Behovet for at øge samfundets robusthed gør sig gældende på tværs af EU, og det er baggrunden for, at der i EU-regi er taget initiativ til at styrke beskyttelsen af kritisk infrastruktur, både for så vidt angår den fysiske sikkerhed og cybersikkerheden. I den forbindelse har Europa-Parlamentet

og Rådet vedtaget direktiv (EU) 2022/2555 af 14. december 2022 om foranstaltninger til sikring af et højt fælles cybersikkerhedsniveau i hele Unionen, om ændring af forordning (EU) nr. 910/2014 og direktiv (EU) 2018/1972 og om ophævelse af direktiv (EU) 2016/1148 (NIS 2-direktivet) og direktiv (EU) 2022/2557 af 14. december 2022 om kritiske enheders modstandsdygtighed og om ophævelse af Rådets direktiv 2008/114/EF (CER-direktivet). Begge direktiver omfatter en række kritiske sektorer, herunder bl.a. drikkevands- og spildevandssektorerne.

NIS 2-direktivet er gennemført i dansk ret ved lov nr. 434 af 6. maj 2025 om foranstaltninger til sikring af et højt cybersikkerhedsniveau (NIS 2-loven), der trådte i kraft den 1. juli 2025. Loven pålægger bl.a. omfattede almene vandforsyninger og spildevandsforsyningsselskaber at træffe passende og forholdsmæssige tekniske, operationelle og organisatoriske foranstaltninger til at styre risiciene for sikkerheden i net- og informationssystemer, som anvendes til driften og leveringen af tjenester.

CER-direktivet er gennemført i dansk ret ved lov nr. 433 af 6. maj 2025 om kritiske enheders modstandsdygtighed (CER-loven), som trådte i kraft den 1. juli 2025. Loven finder anvendelse for kritiske enheder, der er omfattet af enhedskategorierne i lovens bilag, og stiller bl.a. krav om, at kritiske enheder skal træffe passende og forholdsmæssige tekniske, sikkerhedsmæssige og organisatoriske foranstaltninger for at sikre enhedernes modstandsdygtighed. De kritiske enheder skal identificeres af de kompetente myndigheder senest den 17. juli 2025.

Der findes 108 spildevandsforsyningsselskaber i Danmark, som alle er omfattet af NIS2-loven på grund af deres betydning på regionalt plan.

Alle spildevandsforsyningsselskaber forventes at blive identificeret som kritiske enheder i overensstemmelse med CER-loven. Det er endvidere muligt for et spildevandsforsyningsselskab at få ophævet identificeringen og følgelig ikke længere være omfattet af CER-loven.

Lovgivningen på Miljø- og Ligestillingsministeriets område giver ikke i dag hjemmel til at kunne fastsætte regler om beredskabsplanlægning og sikkerhedsforanstaltninger i spildevandssektoren for spildevandsforsyningsselskaber, som ikke er omfattet af NIS2- og CER-lovgivningen.

På den baggrund foreslås det, at miljøministeren i lov om miljøbeskyttelse (lovbekendtgørelse nr. 1093 af 11. oktober 2024) bemyndiges til at kunne fastsætte regler om spildevandsforsyningsselskabers beredskabsplanlægning og sikkerhedsforanstaltninger.

Der er omkring 2.500 almene vandforsyninger i Danmark. En væsentlig del af de almene vandforsyninger er ikke omfattet af NIS 2- og forventes ikke identificeret som kritiske efter CER-lovgivningen. Det er Miljø- og Ligestillingsministeriets vurdering, at det imidlertid også er nødvendigt at kunne regulere beredskabet for disse – typisk mindre – almene vandforsyninger. Ved en ”almen vandforsyning” forstås en person eller juridisk enhed, der ejer et eller flere vandforsyningsanlæg, som forsyner eller har til formål at forsyne mindst 10 ejendomme. En almen vandforsyning kan være kommunalt eller privat ejet.

Lovgivningen indeholder ikke i dag hjemmel til at kunne fastsætte regler om beredskabsplanlægning og sikkerhedsforanstaltninger i drikkevandssektoren for de almene vandforsyningsselskaber, som ikke er omfattet af NIS2-og CER-lovgivningen.

Det foreslås på den baggrund, at der i lov om vandforsyning (jf. lovbekendtgørelse nr. 1149 af 28. oktober 2024) indsættes en bestemmelse om, at miljøministeren kan fastsætte regler om almene vandforsyningsselskabers beredskabsplanlægning og sikkerhedsforanstaltninger.

2. Baggrund

2.1. NIS 2-direktivet

NIS2-direktivet har til formål at skabe et højere og mere ensartet cybersikkerhedsniveau på tværs af medlemsstaterne. Direktivet stiller bl.a. cybersikkerhedskrav til omfattede enheder inden for en lang række samfundskritiske sektorer, herunder bl.a. drikkevands- og spildevandssektorerne. Samtidig fastsættes en række oplysnings- og underretningspligter over for de kompetente myndigheder, herunder underretning ved væsentlige hændelser samt pligt til at oplyse enhedernes brugere om bl.a. væsentlige hændelser og eventuelle modforholdsregler, som brugerne kan træffe. Direktivet styrker desuden myndighedernes tilsynsbeføjelser og håndhævelsesmuligheder.

2.2. CER-direktivet

CER-direktivet har til formål at fastsætte harmoniserede minimumsregler for at sikre leveringen af væsentlige tjenester på det indre marked, styrke kritiske enheders modstandsdygtighed, så kritiske enheder er bedre i stand til at håndtere risici, som kan føre til forstyrrelse i leveringen af væsentlige tjenester inden for de sektorer og delsektorer, der er anført i bilaget til direktivet, herunder f.eks. drikkevand og spildevand, samt at forbedre det grænseoverskridende samarbejde mellem kompetente myndigheder. Implementeringen af CER-direktivet, herunder identifikationen af kritiske enheder tager udgangspunkt i sektoransvarsprincippet, således at de enkelte ressortministerier bevarer deres ansvar for sikring af modstandsdygtighed og tilsyn inden for deres respektive sektorer. Ved identifikation af kritiske enheder lægges der vægt på den nationale strategi for styrkelse af kritiske enheders modstandsdygtighed, den nationale risikovurdering (medlemsstatsrisikovurderingen), om enheden leverer en eller flere væsentlige tjenester, om enheden opererer i og har sin kritiske infrastruktur beliggende på dansk territorium, samt om en hændelse vil have betydelig forstyrrende virkning på enhedens levering af en eller flere væsentlige tjenester eller på leveringen af andre væsentlige tjenester i sektorer omfattet af CER-direktivet, som er afhængige af denne eller disse væsentlige tjenester, jf. CER-lovens § 3, stk. 2, nr. 1 - 5. Kritiske enheder skal være identificeret senest den 17. juli 2026. Kritiske enheder skal senest 9 måneder efter at have modtaget orientering om, at den er identificeret som kritisk enhed, foretage sin egen risikovurdering. Denne risikovurdering skal foretages på grundlag af den nationale risikovurdering i overensstemmelse med CER-direktivets artikel 5, og skal hvis relevant inddrage andre relevante informationskilder. Kritiske enheder pålægges derudover bl.a. at træffe passende og forholdsmæssige foranstaltninger til at sikre modstandsdygtighed, at udpege en kontaktperson og meddele dennes relevante kontaktoplysninger til den relevante kompetente myndighed, samt at underrette den relevante kompetente myndighed om hændelser, der i betydelig grad forstyrrer, eller har potentiale til i betydelig grad at forstyrre leveringen af enhedens væsentlige tjenester.

3. Beredskabsplanlægning og sikkerhedsforanstaltninger i drikkevands- og spildevandssektorerne

3.1. Gældende ret

Der er i dag ikke fastsat regler om beredskabsplanlægning og sikkerhedsforanstaltninger i drikkevands- og spildevandssektorerne for de almene vandforsyningsselskaber og spildevandsforsyningsselskaber, som ikke er omfattet af NIS 2- og CER-lovgivningen. Gældende ret indeholder i dag heller ikke hjemmel til at fastsætte regler herom.

De følgende afsnit indeholder en redegørelse for NIS2-loven (3.1.1), CER-loven (3.1.2) og disse loves anvendelse i forhold til vandsektoren (3.1.3).

3.1.1. NIS 2-loven

Det fremgår af § 1, stk. 1 i lov om foranstaltninger til sikring af et højt cybersikkerhedsniveau (NIS 2-loven), at loven finder anvendelse på offentlige og private enheder, der er omfattet af lovens bilag 1 og 2, jf. dog stk. 2-5 og 7. Bilag 1 oplister sektorer af særlig kritisk betydning, herunder drikkevand og spildevand.

Det følger af bilag 1, nr. 6, at leverandører og distributører af drikkevand som defineret i artikel 2, nr. 1, litra a, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2020/2184 bortset fra distributører, for hvilke distribution af drikkevand er en ikke-væsentligdel af deres generelle aktivitet med distribution af andre råvarer og varer, er omfattet af loven. Det følger af bilag 1, nr. 7, at virksomheder, der indsamler, bortskaffer eller behandler byspildevand, husspildevand eller industrispildevand som defineret i artikel 2, nr. 1, 2 og 3, i Rådets direktiv 91/271/EØF, bortset fra virksomheder, for hvilke indsamling, bortskaffelse eller behandling af byspildevand, husspildevand eller industrispildevand er en ikke-væsentligdel af deres generelle aktivitet, er omfattet af loven.

Det fremgår af § 4, stk. 1, at enheder af en type, som er omfattet af lovens bilag 1, anses for at være væsentlige enheder, hvis enheden opfylder en af følgende betingelser, jf. dog stk. 2 og 3: enheden beskæftiger 250 personer eller derudover eller enheden har en årlig omsætning på over 50 mio. euro og en årlig samlet balance på over 43 mio. euro. Det følger af § 4, stk. 2 og 3, at visse enheder kan blive betragtet som væsentlige, hvis de opfylder en af betingelserne i stykke 2 eller 3. Det fremgår af § 5, stk. 1, at enheder af en type, som er omfattet af lovens bilag 1 eller 2, anses for at være vigtige enheder, hvis enheden ikke opfylder kriterierne for at være væsentlige enheder i medfør af § 4, og enheden opfylder mindst en af følgende kriterier: enheden beskæftiger 50 personer eller derudover eller hvis enheden har en årlig omsætning på over 10. mio. euro og en årlig samlet balance på over 10 mio. euro. Det er endvidere muligt at blive anset for at være en vigtig enhed på baggrund af en afgørelse i henhold til § 5, stk. 2.

NIS 2-loven finder – i overensstemmelse med NIS 2-direktivet – som udgangspunkt kun anvendelse for enheder, som udgør eller overskrider tærsklerne for at være mellemstore virksomheder i henhold til EU-

Kommissionens henstilling 2003/361/EF, jf. § 4, stk. 1 og 2 i NIS 2-loven. Dog vil visse typer af enheder blive omfattet uanset deres størrelse. Det gælder bl.a. enheder, der ud fra mere kvalitative kriterier i relation til enhedens samfundsmæssige betydning omfattes af loven, herunder hvis enheden er den eneste udbyder af en væsentlig tjeneste, eller hvis forstyrrelser af tjenesten kan have alvorlige samfundsmæssige følger, jf. NIS 2-lovens § 4, stk. 3, nr. 5, a-d.

Det fremgår af § 6, stk. 1, at væsentlige og vigtige enheder skal træffe passende forholdsmæssige tekniske, operationelle og organisatoriske foranstaltninger for at styre risiciene for sikkerhed i net- og informationssystemer, som disse enheder anvender til deres operationer eller til at levere deres tjenester, og for at forhindre hændelser eller minimere deres indvirkning på modtagere af deres tjenester og på andre tjenester. I § 6, nr. 1-10, er oplistet en række foranstaltninger, der som minimum skal være omfattet, herunder håndtering af hændelser, jf. nr. 2 og driftskontinuitet, herunder backup-styring og reetablering efter en katastrofe og krisestyring, jf. nr. 3.

3.1.2. CER-loven

Det fremgår af § 1, stk. 1, i CER-loven, at loven finder anvendelse på enheder, der er omfattet af enhedskategorierne i lovens bilag, jf. dog stk. 2-7. Leverandører og distributører af drikkevand som defineret i artikel 2, nr. 1, litra a, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2020/2184, bortset fra distributører, for hvilke distribution af drikkevand er en i ikke-væsentlig del af deres generelle aktivitet med distribution af andre råvarer og varer, er omfattet af loven, jf. pkt. 6 i lovens bilag 1. Endvidere er virksomheder, der indsamler, bortskaffer eller behandler byspildevand, husspildevand eller industrispildevand som defineret i artikel 2, nr. 1, 2 og 3, i Rådets direktiv 91/271/EØF, bortset fra virksomheder, for hvilke indsamling, bortskaffelse eller behandling af byspildevand, husspildevand eller industrispildevand er en ikke-væsentlig del af deres generelle aktivitet omfattet af loven, jf. pkt. 7 i lovens bilag 1.

Det følger af CER-lovens § 3, stk. 1, at vedkommende minister træffer afgørelse om identifikation og afidentifikation af kritiske enheder, der er omfattet af enhedskategorierne i lovens bilag, og opstiller en liste over de kritiske enheder, der er blevet identificeret. Listen over identificerede kritiske enheder skal gennemgås og ajourføres, hvor det er nødvendigt, dog mindst hvert fjerde år. Kritiske enheder, herunder enheder inden for

sektorerne 'Drikkevand' og 'Spildevand', identificeres bl.a. på grundlag af den nationale risikovurdering, jf. CER-loven § 3, stk. 2, nr. 2.

Kritiske enheder skal træffe passende og forholdsmæssige tekniske, sikkerhedsmæssige og organisatoriske foranstaltninger for at sikre enhedernes modstandsdygtighed på grundlag af den nationale risikovurdering og den kritiske enheds egen risikovurdering, herunder foranstaltninger, der er nødvendige for, at 1) forhindre at hændelser indtræffer, 2) sikre tilstrækkelig fysisk beskyttelse af enhedens lokaler og kritiske infrastruktur, 3) reagere på, modstå og afbøde følgerne af hændelser, 4) sikre genopretning efter hændelser, 5) sikre passende medarbejdersikkerhedsstyring, herunder eksempelvis fastsættelse af eget og eksternt personale, der udfører kritiske funktioner, fastlæggelse af adgangsrettigheder til lokaler, kritiske infrastruktur og følsomme oplysninger og passende uddannelseskraav og kvalifikationer, og 6) øge bevidstheden blandt relevant personale om foranstaltninger og hensyn i nr. 1 – 5, jf. CER-loven § 6 stk. 1, nr. 1 - 6.

3.1.3. NIS 2- og CER-lovenes anvendelse i forhold til vandsektoren

I Danmark er der omkring 2.500 almene vandforsyninger. Det er Miljø- og Ligestillingsministeriets vurdering, at ca. 100 almene vandforsyninger betragtes som væsentlige eller vigtige enheder, og som derfor er omfattet af NIS2 direktivet og loven. Det er Miljø- og Ligestillingsministeriets vurdering, at NIS2-loven omfatter alle vandforsyninger, der har debiteret over 800.000 m³ på to hinanden følgende år. Hertil kommer, at en række mindre vandforsyninger vil være omfattet på baggrund af deres konkrete forhold, herunder regional vigtighed, afhængighed i andre sektorer mv. En stor del af de almene vandforsyninger vil således ikke være omfattet af reguleringen i NIS2 direktivet og loven. Spildevandsforsyningsselskaber forventes at være omfattet af NIS2 direktivet og loven på grund af deres betydning på regionalt plan.

Det er Miljø- og Ligestillingsministeriets forventning, at det ud fra de kriterier, der skal ligge til grund for identifikationen, alene vil være omkring 100 af de største almene vandforsyninger og enkelte yderligere, der på grund af særlige omstændigheder og regionale vigtighed, vil blive udpeget som kritiske enheder i henhold til CER-loven. En stor del af de almene vandforsyninger vil således ikke blive betragtet som kritiske enheder. Det forventes, at alle spildevandsforsyningsselskaber vil blive identificeret som kritiske enheder, og dermed være omfattet af CER-loven på grund af deres betydning på regionalt plan.

3.2. Miljø- og Ligestillingsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Vandsektoren er i Danmark kendetegnet ved en decentral struktur og med stor forskel i størrelsen på de enkelte almene vandforsyninger. Det er Miljø- og Ligestillingsministeriets vurdering, på baggrund af kriterierne i NIS 2-loven, at minimum 1.650 almene vandforsyninger ikke er omfattet af NIS 2-loven, da de ikke vil blive betragtes som en væsentlig- eller vigtig enhed efter kriterierne. Det er ministeriets vurdering, at alle store almene vandforsyninger vil være omfattet af NIS 2-loven alene på grund af deres størrelse. Hertil vil en række mellemstore og mindre almene vandforsyninger være omfattet af NIS 2-loven på baggrund af deres konkrete forhold, herunder regional vigtighed, afhængighed i andre sektorer mv., jf. NIS 2-lovens § 4, stk. 3.

For så vidt angår hvilke almene vandforsyninger, der vil være omfattet af CER-loven afventes bl.a. den nationale risikovurdering førend miljøministeren (vedkommende minister) kan træffe afgørelse om, hvilke selskaber, der skal identificeres som kritiske enheder, jf. § 3, stk. 1 i CER-loven. Det er dog Miljø- og Ligestillingsministeriets forventning, at de almene vandforsyninger, der vil blive udpeget som kritiske enheder og derved være omfattet af CER-loven, vil svare til de almene vandforsyninger, der er omfattet af NIS 2-loven.

Det er Miljø- og Ligestillingsministeriets vurdering, at alle spildevandsforsyninger er omfattet af NIS 2-loven på grund af deres betydning på regionalt plan.

Det er dog Miljø- og Ligestillingsministeriet vurdering, at det ikke kan udelukkes, at der vil være spildevandsforsyninger, der ikke vil være omfattet af CER-loven på baggrund af en konkret vurdering. Det vides dog ikke på nuværende tidspunkt hvor mange spildevandsforsyninger, der vil være omfattet af CER-loven.

Miljø- og Ligestillingsministeriet vurderer endvidere, at der er behov for, at de små almene vandforsyninger og spildevandsforsyninger, der ikke er omfattet af reglerne i hverken NIS 2- eller CER-lovene, og som udgør en stor del af henholdsvis drikkevands- og spildevandssektorerne, har en beredskabsplan der skal kunne imødegå relevante fysiske samt digitale risici. Samtidig vurderer ministeriet, at det ikke er hensigtsmæssigt, at alle almene vandforsyninger omfattes af reglerne i NIS 2- og CER-lovene, idet det vurderes ikke at være proportionalt, at alle små og mellemstore almene

UDKAST

vandforsyninger omfattes på grund af mængden og omfanget af de respektive krav.

Det er på denne baggrund Miljø- og Ligestillingsministeriets vurdering, at der er behov for at tilvejebringe hjemmel til at kunne fastsætte regler om beredskabsplanlægning og sikkerhedsforanstaltninger for de almene vandforsyninger og spildevandsforsyninger, der ikke er omfattet af hverken NIS 2- eller CER-loven og som er proportionale i forhold til de enkelte almene vandforsyninger og spildevandsforsyningers betydning for videreførelse og opretholdelse af samfundsvigtige funktioner.

Det er desuden muligt, at kritiske enheder kan blive afidentificeret i henhold til CER-lovens § 3, stk. 1. Det er derfor ministeriets vurdering, at det endvidere på denne baggrund er hensigtsmæssigt at tilvejebringe de foreslåede bemyndigelsesbestemmelser i miljøbeskyttelsesloven henholdsvis vandforsyningsloven, hvorefter afidentificerede enheder fortsat er forpligtet til at have en beredskabsplan samt at træffe visse modstandsdygtighedsforanstaltninger efter regler udstedt i medfør af de foreslåede bestemmelser. Det foreslås, at almene vandforsyninger inddeles i forskellige niveauer, som enten er afhængig af deres størrelse eller hvis de lever op til kvalitative kriterier for kritikalitet. En almen vandforsyning lever eksempelvis op til et kvalitativt kriterie for kritikalitet, hvis den almene vandforsyning forsyner et sygehus. Forsyninger på et lavere niveau har en årlig debiteret vandmængde, der er lavere end forsyninger på et højere niveau. Forsyninger på et højere niveau har endvidere flere forbrugssteder, ansatte og en høj årlig omsætning, mens en forsyning på et lavere niveau har færre forbrugssteder, måske ikke har ansatte og har en lav eller ingen årlig omsætning. Den beredskabsplan og de sikkerhedsforanstaltninger, forsyningen skal udarbejde og foretage sig, skal være proportionale med vigtigheden af forsyningen. Større almene vandforsyninger omfattet af reglerne vil således skulle træffe flere foranstaltninger eller mere omfattende foranstaltninger end en mindre almen vandforsyning. Det foreslås tilsvarende, at spildevandsforsyningsselskaber indplaceres på et niveau på baggrund af en konkret vurdering af enhedens kritiske betydning.

Miljø- og Ligestillingsministeriet vurderer, at ca. 50 pct. af de almene vandforsyninger har en beredskabsplan, på trods af, at der på nuværende tidspunkt ikke er regulering vedrørende det fysiske beredskab for vandsektoren. Det er desuden ministeriets vurdering, at i hvert fald de større almene vandforsyninger har et beredskab, der vil kunne imødegå krisehændelser, herunder strømafbrydelser, ledningsbrud m.v. Denne form for beredskabsplanlægning er baseret på konkrete forhold, som er

udfordringer, der kan opstå i forsyningen, og som forsyningerne er vant til at håndtere. Denne form for beredskabsplan tager dog ikke nødvendigvis højde for aktuelle udfordringer i trusselsbilledet. Det er følgelig endvidere ministeriets vurdering, at det er nødvendigt at tilvejebringe hjemmel til at kunne fastsætte regler om beredskabsplanlægning og sikkerhedsforanstaltninger, der kan tage højde for det til enhver tid aktuelle, konkrete trusselsbillede.

Det er vigtigt at styrke beredskabet i drikkevands- og spildevandssektorerne, som er samfundsvigtige sektorer. Det er nødvendigt, at alle almene vandforsyninger og spildevandsforsyninger har en beredskabsplan i tilfælde af både fysiske og ikke-fysiske hændelser. En hændelse i en almen vandforsyning betyder, at tilgængeligheden af drikkevand bringes i fare. En hændelse i et spildevandsforsyningsselskab kan betyde, at selskabets mulighed for at levere deres tjeneste bringes i fare, hvilket betyder, at selskabets mulighed for at rense og aflede spildevand begrænses eller bliver afbrudt. En beredskabsplan og iagttagelse af forskellige sikkerhedsforanstaltninger er med til at forebygge, reagere på, modstå, afbøde, absorbere, tilpasse sig og sikre genopretning efter en hændelse, der har potentiale til at forstyrre leveringen af væsentlige tjenester.

Det generelle trusselsbillede er dynamisk, og det danske samfund står overfor en udvikling i trusselsbilledet, der stiller store krav til samfundsvigtige sektors beredskab og robusthed. Nye trusler kan hurtigt opstå, og der kan være behov for på kort tid at kunne reagere i bl.a. vandsektoren. Miljø- og Ligestillingsministeriet vurderer derfor, at det er nødvendigt, at vandsektorerne løbende kan blive orienteret om udvikling i trusselsbilledet og få anvisninger til, hvordan der skal reageres på dette i sektorerne og hos den enkelte forsyning.

For så vidt angår beredskab for spildevandsforsyningsselskaber, foreslås på denne baggrund, at der indsættes en bestemmelse i miljøbeskyttelsesloven i form af en ny § 32 d, som bemyndiger miljøstyrelsen til at fastsætte regler om beredskabsplanlægning og sikkerhedsforanstaltninger for spildevandsforsyningsselskaber.

For så vidt angår beredskab for almene vandforsyninger foreslås det tilsvarende, at der indsættes en bemyndigelsesbestemmelse i vandforsyningsloven til miljøministeren (en ny § 56, nr. 4) for så vidt angår almene vandforsyningers beredskabsplanlægning og sikkerhedsforanstaltninger.

UDKAST

Det er hensigten med de foreslåede bemyndigelser i § 32 d i miljøbeskyttelsesloven og § 56, nr. 4, i vandforsyningsloven, at miljøministeren kan fastsætte regler, der skal styrke almene vandforsyninger og spildevandsforsyningsselskabers beredskab og modstandsdygtighed over for både fysiske trusler og cybertrusler. Dette vil medføre, at alle almene vandforsyninger og spildevandsforsyningsselskaber, der ikke er omfattet af i NIS 2- og CER-lovene, bl.a. bliver forpligtet til at have en beredskabsplan for håndtering af hændelser.

Det er hensigten, at en beredskabsplan kan omfatte en eller flere delberedskabsplaner, procedurer og instruktioner. Beredskabsplaner kan eksempelvis beskrive den interne ansvars- og rollefordeling, muligheder for at aktivere yderligere ressourcer, herunder driftsbemanding samt støtte fra andre forsyninger, kontaktoplysninger på relevante personer i forbindelse med håndtering af en hændelse m.v. Det er endvidere hensigten, at almene vandforsyninger og spildevandsforsyningsselskaber skal udarbejde procedurer for håndtering af hændelser. Sådanne procedurer kan eksempelvis indeholde metoder til at identificere hændelser, metoder til at kunne reagere på hændelser såsom metoder til at kunne forebygge, opdage, analysere, inddæmme og reetablere sig efter hændelser og kommunikationsplaner for intern og ekstern kommunikation m.v. Der kan endvidere være behov for en plan for driftskontinuitet og krisestyring efter en hændelse, planer for personalesikkerhed, adgangskontrolpolitikker og forvaltning af aktiver og procedurer for håndtering af ulovlig indtrængen. Det er hensigten, at oplysninger om beredskabsplanlægning og sikkerhedsforanstaltninger skal indsendes til tilsynsmyndigheden. Det skal desuden være muligt for tilsynsmyndigheden at kende til hændelser, der opstår i vandsektorerne, hvilket eksempelvis kunne ske ved indberetninger.

Ved hændelse forstås som i dag en begivenhed, der har potentiale til i betydelig grad at forstyrre, eller som forstyrrer, leveringen af en væsentlig tjeneste. En hændelse kan også være af digital karakter, hvorefter der er tale om en begivenhed, der bringer tilgængeligheden, autenticiteten, integriteten eller fortroligheden af lagrede, overførte eller behandlede data eller af de tjenester, der tilbydes af eller er tilgængelige via net- og informationssystemer i fare.

Vandsektorerne i form af almene vandforsyninger og spildevandsforsyningsselskaber er underlagt hvile-i-sig-selv-princippet, som forudsætter at forsyningernes udgifter og indtægter balancerer over en årrække. Øgede omkostninger skal derfor dækkes af øgede indtægter.

Regler om beredskabsplanlægning og sikkerhedsforanstaltninger vil blive fastsat i en bekendtgørelse på baggrund af de foreslåede bemyndigelser. Denne udmøntning vil derfor have økonomiske konsekvenser for borgerne i form af takststigninger for forbrugerne. Det vurderes, at en gennemsnitlig husholdning vil opleve en meromkostning på ca. 31 kr. (2025-priser) i implementeringsåret og ca. 10. kr. (2025-priser) årligt derefter.

Det er hensigten, at de foreslåede bemyndigelser skal bruges til at fastsætte regler i en bekendtgørelse. Reglerne i en udstedt bekendtgørelse kan gå videre end EU-reguleringen i NIS 2- og CER-direktiverne. Dette er i strid med princippet om, at national regulering ikke som udgangspunkt bør gå videre end minimumskravene i EU-reguleringen, idet direktivernes anvendelsesområde udvides med de foreslåede bemyndigelser til at kunne fastsætte regler om beredskabsplanlægning og sikkerhedsforanstaltninger for almene vandforsyninger og spildevandsforsyningsselskaber, der ikke er omfattet af direktiverne. Begrundelsen for overimplementeringen, som ikke er erhvervsrettet EU-regulering, er at vandsektorens funktioner bedst opretholdes og videreføres, i tilfælde af fysiske og ikke-fysiske hændelser, hvis der på tværs af drikkevands- og spildevandsektorerne udstedes regler, som også forpligter små- og mellemstore almene vandforsyninger- og spildevandsforsyningsselskaber, der ikke er omfattet af NIS 2- og CER-lovgivningen, til at have beredskabsplaner og foretage sikkerhedsforanstaltninger, og ikke udelukkende de almene vandforsyninger og spildevandsforsyningsselskaber, der er omfattet af NIS2- og CER-lovgivningen.

Med de foreslåede bemyndigelser i § 32 d i miljøbeskyttelsesloven og § 56, nr. 4 i vandforsyningsloven, kan miljøministeren desuden fastsætte regler om, at miljøministeren kan udmelde sektorberedskabsniveauer for hele eller dele af vandsektoren i takt med udviklingen i trusselsbilledet, og med baggrund heri fastsætte og pålægge hele eller dele af sektoren at træffe relevante sikkerhedsforanstaltninger. Miljøministeren kan endvidere, i en beredskabssituation, bestemme, at gældende sikkerhedsforanstaltninger midlertidigt skal intensiveres eller suppleres med yderligere foranstaltninger for at sikre en hurtig, koordineret og prioriteret krisehåndtering, herunder gennemførelse af myndighedernes beslutninger i den nationale krisehåndtering. Miljøministeren kan endvidere bestemme, at Miljøstyrelsen, i en beredskabssituation omfattende sikkerhedsrelaterede hændelser i særlige tilfælde, hvor miljøministeren ikke kan fastsætte og udmelde sektorberedskabsniveauer og modtandsdygtighedsforanstaltninger, kan varetage opgaven på ministerens vegne.

Med de foreslåede bemyndigelser i § 32 d i miljøbeskyttelsesloven og § 56, nr. 4, i vandforsyningsloven, kan miljøministeren desuden fastsætte regler om, at miljøministeren fører tilsyn med almene vandforsyninger-og spildevandsforsyningsselskabers beredskabsplanlægning og sikkerhedsforanstaltninger.

Det er hensigten, at Miljøstyrelsen varetager tilsynet med efterlevelsen af almene vandforsyninger- og spildevandsforsyningsselskabers pligt til at have en beredskabsplan samt til at træffe sikkerhedsforanstaltninger. Hvilke, og hvor mange, foranstaltninger et pågældende alment vandforsyning- eller spildevandsforsyningsselskab skal iagttage, vil afhænge af hvilket niveau forsyningen indplaceres på.

Det er endvidere Miljø- og Ligestillingsministeriets vurdering, at miljøministeren skal kunne fastsætte, at spildevandsforsyningsselskaber kan straffes med bøde, hvis de regler, som ministeren fastsætter ikke overholdes. Det kan eksempelvis være manglende udarbejdelse af beredskabsplaner eller manglende indberetning af hændelser til tilsynsmyndigheden, jf. den foreslåede ændring af § 110, stk. 3, i miljøbeskyttelsesloven, jf. lovforslagets § 1, nr. 3 og bemærkningerne hertil. For så vidt angår almene vandforsyninger har miljøministeren allerede bemyndigelse til at kunne straffe med bøde, de vandforsyninger, der overtræder regler fastsat i medfør af den nye foreslåede § 56, stk. 4 i vandforsyningsloven, jf. § 84, stk. 2 i vandforsyningsloven.

4. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

4.1. Økonomiske konsekvenser for det offentlige

Det vurderes, at udmøntningen af de foreslåede bemyndigelser i lovforslaget i en bekendtgørelse vil medføre administrative omkostninger for staten som følge af tilsyns- og vejledningsopgaver. Fra 2027 og frem vil der være tale om samlet [6,6 mio.] kr. årligt.

4.2. Implementeringskonsekvenser for det offentlige

Forslaget vil ikke indebære implementeringskonsekvenser af betydning for staten. Lovforslaget har ikke implementeringskonsekvenser for regioner og kommuner.

Ministeriet vurderer, at lovforslaget følger de syv principper for digitaliseringsklar lovgivning.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Det vurderes, at udmøntningen af de foreslåede bemyndigelser i lovforslaget medfører økonomiske og administrative konsekvenser for vandsektoren på omkring 24 mio. kr. i implementeringsåret og omkring 8 mio. kr. årligt i de efterfølgende år. De forventede omkostninger vil være højest i implementeringsåret for så vidt angår investeringer i f.eks. etablering af beredskabsplaner m.v.

Disse omkostninger forventes at blive dækket af forbrugerne via takststigninger. For yderligere beskrivelse henvises til lovforslagets pkt. 3.2.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

7. Klimamæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen klimamæssige konsekvenser.

8. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljø- og naturmæssige konsekvenser.

9. Forholdet til EU-retten

Der er i EU taget initiativ til at styrke cybersikkerheden i sektorer, der er særligt væsentlige for opretholdelsen af samfundet. Europa-Parlamentet og Rådet har således vedtaget direktiv (EU) 2022/2555 af 14. december 2022 om foranstaltninger til sikring af et højt fælles cybersikkerhedsniveau i hele Unionen (NIS2 direktivet), der blandt andet finder anvendelse på vandsektoren.

Der er udover at styrke cybersikkerheden i EU også taget initiativ til at styrke den fysiske modstandsdygtighed i sektorer, der er særligt væsentlige for opretholdelsen af samfundet. Europa-Parlamentets og Rådet har således vedtaget direktiv (EU) 2022/2557 af 14. december 2022 om kritiske enheders modstandsdygtighed og om ophævelse af Rådets direktiv 2008/114/EF (CER-direktivet), der blandt andet omfatter drikkevands- og spildevandssektorerne.

Lovforslagets forhold til EU-retten er nærmere beskrevet i lovforslagets pkt. 2.

10. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den ... til den ... (... dage) været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

...

11. Sammenfattende skema		
	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ja, fra 2027 og frem vil der være tale om samlet [6,6 mio.] kr. årligt.
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet m.v.	Ingen	Ja, omkring 24 mio. som både vedrører de økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet.
Administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.	Ingen	Ja, omkring 24 mio. som både vedrører de økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet.
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Klimamæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Miljø- og naturmæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	(Beskriv forholdet til EU-retten/anfør »Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter.«)	
Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU- regulering (der i relevant omfang også gælder ved	Ja X	Nej

UDKAST

implementering af ikke-erhvervsrettet EU-regulering) (sæt X)	
---	--

UDKAST

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Der findes ikke hjemmel i miljøbeskyttelsesloven til, at miljøministeren kan fastsætte regler om beredskabsplanlægning og sikkerhedsforanstaltninger for spildevandsforsyningsselskaber. For så vidt angår yderligere oplysninger om gældende ret henvises til lovforslagets pkt. 3.1.

Det foreslås med lovforslaget, at der indsættes en ny § 32 d i miljøbeskyttelsesloven, som bemyndiger miljøministeren til at fastsætte regler om beredskabsplanlægning og sikkerhedsforanstaltninger for spildevandsforsyningsselskaber, som er omfattet af § 2, stk. 1, i vandsektorloven, herunder regler om, at spildevandsforsyningsselskaber skal indsende oplysninger herom til tilsynsmyndigheden.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at miljøministeren kan fastsætte regler i en bekendtgørelse om, at spildevandsforsyningsselskaber, der ikke er omfattet af EU-reguleringen i NIS 2- og CER-direktiverne, skal udarbejde en beredskabsplan og træffe visse sikkerhedsforanstaltninger.

Det foreslås, at spildevandsforsyningsselskaber inddeles i forskellige niveauer, som enten er afhængig af deres størrelse eller hvis de lever op til kvalitative kriterier for kritikalitet. Der er ca. 100 spildevandsforsyningsselskaber og det er forventningen, at de på grund af deres betydning på regionalt plan, vil blive inddelt på samme niveau og på et højere niveau end en lille almen vandforsyning. Niveauinddelingen vil medføre, at den beredskabsplan forsyningen skal udarbejde og de sikkerhedsforanstaltninger forsyningen skal træffe, vil være proportionale med forsyningens kritikalitet for samfundet.

Det forventes, at krav til indhold af en beredskabsplan samt hvilke konkrete sikkerhedsforanstaltninger et spildevandsforsyningsselskab skal træffe, vil blive fastsat i en bekendtgørelse.

Det forventes, at en beredskabsplan kan omfatte en eller flere delberedskabsplaner, procedurer, foranstaltninger, mål og instruktioner, der skal tydeliggøre, hvordan hændelser skal håndteres. Beredskabsplaner kan eksempelvis beskrive den interne ansvars- og rollefordeling, muligheder for at aktivere yderligere ressourcer, herunder driftsbemanning samt støtte fra

andre forsyninger, kontaktoplysninger på relevante personer i forbindelse med håndtering af en hændelse m.v.

Den kommende bekendtgørelse forventes endvidere at komme til at indeholde regler om, at spildevandsforsyningsselskaber skal udarbejde procedurer for håndtering af hændelser. Sådanne procedurer kan eksempelvis indeholde metoder til at identificere hændelser, metoder til at kunne reagere på hændelser såsom metoder til at kunne forebygge, opdage, analysere, inddæmme og reetablere sig efter hændelser og kommunikationsplaner for intern og ekstern kommunikation m.v. Der kan endvidere være behov for en plan for driftskontinuitet og krisestyring efter en hændelse, planer for personalesikkerhed, adgangskontrolpolitikker og forvaltning af aktiver og procedurer for håndtering af ulovlig indtrængen.

Konkrete foranstaltninger, som et spildevandsforsyningsselskab skal foretage sig kan eksempelvis være afprøvning af anlægs nødstrøm, kontrol og afprøvning af opsatte alarmer, styret adgangskontrol såsom elektronisk overvågning og udførelse af øvelser.

Den foreslåede bestemmelse vil desuden medføre, at miljøministeren kan fastsætte regler i en bekendtgørelse om, at miljøministeren kan udmelde sektorberedskabsniveauer for hele eller dele af spildevandssektoren i takt med udviklingen i trusselsbilledet, og med baggrund heri fastsætte og pålægge hele eller dele af sektoren at træffe relevante sikkerhedsforanstaltninger. Dette medfører, at hvis der opstår en beredskabssituation omfattende sikkerhedsrelaterede hændelser, så kan ministeren pålægge hele eller dele af spildevandssektoren at træffe nærmere sikkerhedsforanstaltninger relateret til konkrete trusler. Den foreslåede bestemmelse vil desuden medføre, at miljøministeren, i en beredskabssituation, kan bestemme, at gældende sikkerhedsforanstaltninger midlertidigt skal intensiveres eller suppleres med yderligere foranstaltninger, herunder gennemførelse af myndighedernes beslutninger i den nationale krisehåndtering. Dette vil sikre en hurtig, koordineret og prioriteret krisehåndtering. Miljøministeren kan endvidere bestemme, at Miljøstyrelsen, i en beredskabssituation omfattende sikkerhedsrelaterede hændelser i særlige tilfælde, hvor miljøministeren ikke kan fastsætte og udmelde sektorberedskabsniveauer og modtandsdygtighedsforanstaltninger, kan varetage opgaven på ministerens vegne. Dette medfører, at miljøministeren kan uddelegere opgaven med at udmelde sektorberedskabsniveauer og

modtandsdygtighedsforanstaltninger, hvis dette behov skulle opstå grundet den konkrete beredskabssituation.

Det forventes, at oplysninger om beredskabsplanlægning og sikkerhedsforanstaltninger skal indsendes til tilsynsmyndigheden. Det skal desuden være muligt for tilsynsmyndigheden at kende til hændelser, der opstår i spildevandsektoren, hvilket eksempelvis kunne ske ved indberetninger. Det er endvidere forventningen, at Miljøstyrelsen skal varetage tilsyn- og kontrolopgaven i forhold til overholdelse af krav om udarbejdelse af en beredskabsplan samt udførelse af sikkerhedsforanstaltninger.

Ved hændelse forstås en begivenhed, der har potentiale til i betydelig grad at forstyrre, eller som forstyrrer, leveringen af en væsentlig tjeneste. En hændelse kan også være af digital karakter, hvorefter der er tale om en begivenhed, der bringer tilgængeligheden, autenticiteten, integriteten eller fortroligheden af lagrede, overførte eller behandlede data eller af de tjenester, der tilbydes af eller er tilgængelige via net- og informationssystemer. Definitionen er en videreførelse af gældende ret.

Den foreslåede bemyndigelse indebærer, at der er adgang til at udstede en bekendtgørelse, der går videre end EU-reguleringen i NIS 2- og CER-direktiverne. En udstedt bekendtgørelse med hjemmel i den foreslåede bemyndigelse betragtes derfor som en overimplementering i strid med det første princip i forhold til implementering af EU-regulering. Der er dog ikke tale om erhvervsrettet regulering, idet spildevandsforsyningsselskaber er underlagt et hvile-i-sig-selv-princip og derfor ikke skal skabe profit til en ejerkreds. For nærmere om begrundelse for overimplementering henvises til pkt. 3.2.

Til nr. 2-4

Miljøbeskyttelseslovens § 79 b indeholder i dag ikke hjemmel til at fastsætte regler om digital kommunikation for spildevandsforsyningsselskaber vedrørende beredskabsplanlægning og sikkerhedsforanstaltninger.

Det foreslås, at der i miljøbeskyttelseslovens § 79 b, stk. 1, indføres hjemmel til at fastsætte regler om anvendelse af digital kommunikation ved indsendelse af oplysninger om beredskabsplanlægning og sikkerhedsforanstaltninger efter regler udstedt i medfør af § 32 d. Desuden foreslås følgende konsekvensrettelser, som følge af forslaget om, at der indsættes et nyt nr. 4 efter nr. 3. I § 79 b, stk. 1, nr. 17, der bliver nr. 18,

foreslås »nr. 5 og 11« ændret til: »nr. 6 og 12«. I § 79 b, stk. 1, nr. 18, der bliver nr. 19, foreslås »nr. 1-17« ændret til: »nr. 1-18«.

De foreslåede lovændringer vil medføre, at miljøministeren kan fastsætte regler om digital kommunikation for spildevandsforsyningsselskaber vedrørende beredskabsplanlægning og sikkerhedsforanstaltninger.

Til nr. 5

Miljøbeskyttelsesloven § 110, stk. 3, indeholder ikke hjemmel til at straffe den, der overtræder de regler, som miljøministeren vil kunne fastsætte i medfør af den foreslåede § 32 d.

Det foreslås, at der i § 110, stk. 3, 1. pkt., efter »§ 32 a, stk. 2 og 3« indsættes: »§ 32 d«.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at der i regler fastsat i medfør af § 32 d, kan fastsættes straf for overtrædelse af disse regler. Det påtænkes på den baggrund, at det i de kommende administrative regler (bekendtgørelser) skal gøres strafbart at overtræde bestemmelserne, herunder hvis spildevandsforsyningsselskaber ikke indsender oplysninger om beredskabsplanlægning og sikkerhedsforanstaltninger.

Udgangspunktet er, jf. miljøbeskyttelseslovens § 110, stk. 3, bødestraf, medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning. Straffen kan dog stige til fængsel i indtil 2 år, hvis overtrædelsen er begået forsætligt eller ved grov uagtsomhed, og hvis der ved overtrædelsen er voldt skade på miljøet eller fremkaldt fare derfor, eller opnået eller tilsigtet en økonomisk fordel for den pågældende selv eller andre, herunder ved besparelser. Derudover kan der pålægges juridiske personer strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Til § 2

Til nr. 1

Der findes ikke hjemmel i vandforsyningsloven, der giver mulighed for at miljøministeren kan fastsætte regler om beredskabsplanlægning og sikkerhedsforanstaltninger for almene vandforsyninger. For så vidt angår yderligere oplysninger om gældende ret henvises til lovforslagets pkt. 3.1.

Det foreslås med lovforslaget, at der indsættes en ny nr. 4 i § 56 i vandforsyningsloven, som bemyndiger miljøministeren til at fastsætte regler

om beredskabsplanlægning og sikkerhedsforanstaltninger for almene vandforsyninger.

Den foreslåede bemyndigelse vil bl.a. blive anvendt til at fastsætte regler, som inddeler de almene vandforsyninger i forskellige niveauer, som enten er afhængig af deres størrelse eller hvis de lever op til kvalitative kriterier for kritikalitet. En almen vandforsyning lever eksempelvis op til et kvalitativt kriterie for kritikalitet, hvis den almene vandforsyning forsyner et sygehus. Forsyninger på et lavere niveau har en årlig debiteret vandmængde, der er lavere end forsyninger på et højere niveau. Forsyninger på et højere niveau har endvidere flere forbrugssteder, ansatte og en høj årlig omsætning, mens en forsyning på et lavere niveau har færre forbrugssteder, måske ikke har ansatte og har en lav eller ingen årlig omsætning. Den beredskabsplan og de sikkerhedsforanstaltninger, forsyningen skal udarbejde og foretage sig, vil være proportionale med størrelsen samt vigtigheden af forsyningen. Større almene vandforsyninger vil således skulle træffe flere sikkerhedsforanstaltninger eller mere omfattende sikkerhedsforanstaltninger end en mindre almen vandforsyning.

Det forventes, at krav til indhold af en beredskabsplan samt hvilke konkrete sikkerhedsforanstaltninger en almen vandforsyning skal foretage sig, vil blive fastsat i en bekendtgørelse.

Det forventes, at en beredskabsplan kan omfatte en eller flere delberedskabsplaner, procedurer, foranstaltninger, mål og instruktioner, der skal tydeliggøre, hvordan hændelser skal håndteres. Beredskabsplaner kan eksempelvis beskrive den interne ansvars- og rollefordeling, muligheder for at aktivere yderligere ressourcer, herunder driftsbemanding samt støtte fra andre forsyninger, kontaktoplysninger på relevante personer i forbindelse med håndtering af en hændelse m.v.

Det forventes, at almene vandforsyninger skal udarbejde procedurer for håndtering af hændelser. Sådanne procedurer kan eksempelvis indeholde metoder til at identificere hændelser, metoder til at kunne reagere på hændelser såsom metoder til at kunne forebygge, opdage, analysere, inddæmme og reetablere sig efter hændelser og kommunikationsplaner for intern og ekstern kommunikation m.v. Der kan endvidere være behov for en plan for driftskontinuitet og krisestyring efter en hændelse, planer for personalesikkerhed, adgangskontrolpolitikker og forvaltning af aktiver og procedurer for håndtering af ulovlig indtrængen.

Konkrete sikkerhedsforanstaltninger, som en almen vandforsyning skal foretage sig, kan eksempelvis være afprøvning af anlægs nødstrøm, kontrol og afprøvning af opsatte alarmer, styret adgangskontrol såsom elektronisk overvågning og udførelse af øvelser.

Den foreslåede bestemmelse vil desuden medføre, at miljøministeren kan fastsætte regler i en bekendtgørelse om, at miljøministeren kan udmelde sektorberedskabsniveauer for hele eller dele af vandsektoren i takt med udviklingen i trusselsbilledet, og med baggrund heri fastsætte og pålægge hele eller dele af sektoren at træffe relevante sikkerhedsforanstaltninger. Dette medfører, at hvis der opstår en beredskabssituation omfattende sikkerhedsrelaterede hændelser, så kan ministeren pålægge hele eller dele af drikkevandssektoren at træffe nærmere sikkerhedsforanstaltninger relateret til konkrete trusler. Den foreslåede bestemmelse vil desuden medføre, at miljøministeren, i en beredskabssituation, kan bestemme, at gældende sikkerhedsforanstaltninger midlertidigt skal intensiveres eller suppleres med yderligere foranstaltninger, herunder gennemførelse af myndighedernes beslutninger i den nationale krisehåndtering. Dette vil sikre en hurtig, koordineret og prioriteret krisehåndtering. Miljøministeren kan endvidere bestemme, at Miljøstyrelsen, i en beredskabssituation omfattende sikkerhedsrelaterede hændelser i særlige tilfælde, hvor miljøministeren ikke kan fastsætte og udmelde sektorberedskabsniveauer og modtandsdygtighedsforanstaltninger, kan varetage opgaven på ministerens vegne. Dette medfører, at miljøministeren kan uddelegere opgaven med at udmelde sektorberedskabsniveauer og modtandsdygtighedsforanstaltninger, hvis dette behov skulle opstå grundet den konkrete beredskabssituation.

Det forventes, at oplysninger om beredskabsplanlægning og sikkerhedsforanstaltninger skal indsendes til tilsynsmyndigheden. Det skal desuden være muligt for tilsynsmyndigheden at kende til hændelser, der opstår i drikkevandssektoren, hvilket eksempelvis kunne ske ved indberetninger. Det er endvidere forventningen, at Miljøstyrelsen skal varetage tilsyn- og kontrolopgaven i forhold til overholdelse af krav om udarbejdelse af en beredskabsplan samt udførelse af sikkerhedsforanstaltninger.

Ved hændelse forstås en begivenhed, der har potentiale til i betydelig grad at forstyrre, eller som forstyrrer, leveringen af en væsentlig tjeneste. En hændelse kan også være af digital karakter, hvorefter der er tale om en begivenhed, der bringer tilgængeligheden, autenticiteten, integriteten eller

fortroligheden af lagrede, overførte eller behandlede data eller af de tjenester, der tilbydes af eller er tilgængelige via net- og informationssystemer. Definitionen er en videreførelse af gældende ret.

Den foreslåede bemyndigelse indebærer, at der er adgang til at udstede en bekendtgørelse, der går videre end EU-reguleringen i NIS 2- og CER-direktiverne. En udstedt bekendtgørelse med hjemmel i den foreslåede bemyndigelse betragtes derfor som en overimplementering i strid med det første princip i forhold til implementering af EU-regulering. Der er dog ikke tale om erhvervsrettet regulering, idet almene vandforsyninger er underlagt et hvile-i-sig-selv-princip, og derfor ikke skal skabe profit til en ejerkreds. For nærmere om begrundelse for overimplementering henvises til pkt. 3.2.

Til § 3

Det foreslås, at loven skal træde i kraft den 1. juli 2026.

Hovedlovene, miljøbeskyttelsesloven og vandforsyningsloven, gælder ikke for Færøerne og Grønland, jf. lovens § 118, hvorfor denne lov heller ikke vil gælde for Færøerne og Grønland.

Det foreslås i § 3, stk. 2, at regler udstedt i medfør af § 79 b, stk. 1, nr. 5-20, forbliver i kraft, indtil de ophæves eller afløses af regler, udstedt i medfør af § 79 b, stk. 1, nr. 12-18.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

<i>Gældende formulering</i>	<i>Lovforslaget</i>
	<p style="text-align: center;">§ 1</p> <p>I lov om miljøbeskyttelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 1093 af 11. oktober 2024, som ændret senest ved § 1 i lov nr. 742 af 20. juni 2025, foretages følgende ændringer:</p>
	<p>1. Efter § 32 c indsættes i kapitel 4:</p> <p>» § 32 d. Miljøministeren kan fastsætte regler om beredskabsplanlægning og sikkerhedsforanstaltninger for spildevandsforsyningsselskaber, som er omfattet af § 2, stk. 1, i vandsektorloven, herunder regler om, at spildevandsforsyningsselskaber skal indsende oplysninger herom til tilsynsmyndigheden.«</p>
<p>§ 79 b. Miljøministeren kan fastsætte regler om, at der skal ske anvendelse af digital kommunikation, herunder bestemte it-systemer, særlige digitale formater, digital signatur el.lign., ved</p> <p>4) ---</p>	<p>2. I § 79 b, stk. 1, indsættes efter nr. 4 som nyt nummer:</p> <p>» 5) indsendelse af oplysninger om beredskabsplanlægning og sikkerhedsforanstaltninger efter regler udstedt i medfør af § 32 d.«</p> <p>Nr. 5-20 bliver herefter nr. 6-21.</p>
<p>19) klage over afgørelser som nævnt i nr. 6 og 12</p> <p>og</p>	<p>3. I § 79 b, stk. 1, nr. 19, der bliver nr. 20, ændres »nr. 6 og 12« til: »nr. 7 og 13«.</p>
<p>20) kommunikation med myndigheder i forbindelse med de forhold, som er nævnt i nr. 1-19</p>	<p>4. I § 79 b, stk. 1, nr. 20, der bliver nr. 21, ændres »nr. 1-19« til: »nr. 1-21«.</p>

<p>§ 110, stk. 3, 1. pkt.: I regler og forskrifter, der udstedes i medfør af ... § 32 a, stk. 2 og 3, § 35 ...</p>	<p>5. I § 110, stk. 3, 1. pkt., indsættes efter »§ 32 a, stk. 2 og 3,«: »§ 32 d,«.</p>
	<p style="text-align: center;">§ 2</p> <p>I lov om vandforsyning m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 1149 af 28. oktober 2024, som ændret ved § 2 i lov nr. 668 af 11. juni 2024, § 38 i lov nr. 468 af 14. maj 2025, § 4 i lov nr. 560 af 27. maj 2025, § 18 i lov nr. 700 af 20. juni 2025 og § 2 i lov nr. 742 af 20. juni 2025, foretages følgende ændring:</p>
<p>§ 56. Miljøministeren kan fastsætte regler om følgende:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Indretning, placering og vedligeholdelse af vandindvindingsanlæg. 2) Forsyningsledninger 3) Driften af vandforsyningsanlæg. 	<p>1. I § 56 indsættes som <i>nr. 4</i>:</p> <p>» 4) almene vandforsynings beredskabsplanlægning og sikkerhedsforanstaltninger.«</p>